

Vastigheid

Johan Kwast

Vergangen zundag bin ik wier ees in de oale Johanneskerk in Deepen. Dominee Jan Leyenhorst, oet Barchem, geet der vuur in de streektaal. 't Is nen diens met völ achterhooksen inslag, moar dat stek um nich. 'n Eersten oolderling maakt dudelijk dat et ne bieeenkomst wördt, aans as aans. "Ileu kriegt vanmoargen almoal les", zeg-e. 't Liturgiebeukske, woar vrömd genog an de rugkaant 'n dreeheukke oet is e'knipt, is 't lesbook. Achterop is nen verrekieker of e'drukt, woarin zich twee braandende keersen spegelt. Wiej kriegt anschouwelijk oonderwies. Iederbod bint er lichtbeelden te zeen op ne an'epleisterde lechte kerkmuur. Oawer wa'j door zeet, doar geet dan de preak wieder oawer. An 't leste zeg-e: "En noe möj 't lesbeukske in 't millen lösvolen, 't vuur de ogen hoalen, duur dat geatje kieken. Zee'j dee lange braandende keers? 't Is de grote "poaskeers", en doar geet 't um. Hoalt dee vastigheid vuur ogen. Al et aandere der umhen vaalt noe vot, is niet zo belangriek meer". Joa, 't Is wal nen biejeunderen diens ewes met nen onverwochten anpak, woar of nich?

Op slag keump nen biejeunderen oecumenischen diens van 'n "Kreenk vuur de Twentse sproak" bie mij boawen. 't Is in de tachtiger joaren, ok in dizze keark in 't Stedeke. Der valt völ te kieken. De "Groafschopper platproaters" oet de Pruus bint der. Manleu in 'n stemmig zwat kistentuug. De vrowleu in doonker jak en rok. Eure mussen en beugeltasken bint 'n luk verschillend. Al noa gelang woar zee vot komt en of zee evangelisch of rooms bint. 't Merendeel hef blaanke kloomp an en met 'n breed leer oawer de wriew. 't Geklos is nich van de loch, as zee heanigan noar vuurten schoefelt. Alman kik eur noa, tot ze zich daal zet op de steule, met een reten zitten, vuur in de keark. Pestoor Metternich oet Tubbigge zal de preak doon. Noe bint pestoors in de regel nich zo heel bedrewen in preaken en hoolt et der ok kot langs. Ok Metternich is ne lange preak nich e'weand, proaten dat kan-e. As-e völ te rap met de preak kloar is, hef-e nog tied zat oawer. Doar zit-e nich met. Der schöt em wat in 't zin. 't Hef niks met nen kearkdiens van doon. 't Möt dan mear, want hee kan 't em mooi zeggen. Noe pas keump-e good los. "Ik kan oeleu nog wal effen oet de deuke doon hoo nen echten Tukker der an too is." De leu zet zich der nog ees 'n moal good vuur. Zee veult: "Noe keump der wat."

In grote lienen keump et wat-e vertelt neer op wat

ieleu noe wieder leazen könt. Nen boer wil zich, noa 't middagetten, 'n luk vertrean. Ees kieken hoo de gewassen der bie staat. Hee stökkert 'n luk roond. Doar keump nen keurl an fietsen. Den heult bie en stil en vrög: "Zeg boer, kun je me ook zeggen hoe laat het is?" De boer neamp em van kop tot teen op, kik eman en zeg: "Ik ken oe nich. Won ie hier al lang of bi'j hier met vekaansie of zo." 'n Westerling, den et Twents redelijk good versteet, zeg: "Ik fiets al jaren in de Achterhoek en dit prachtige Twentse land rond. Elke vakantie is het weer volop genieten." "Waar bleef ie 's nachs dan?" "Bij de familie Heimerink in het Elsenerbroek." "Ken ik nich." "In die buurtschap woont ook een bekende paardenfokker van zware Belsen. Zijn naam is Mensink." "Ken ik nich. Wee'j zien daagsen naam naam ok?" "Iets van 'Mösboer' of zo." "Ken ik nich. Ik doo alns met 'n trekker." "Een van zijn knechten is van een keuterboertje uit de Achterhoek, maar hij heeft ook wel binding met Twente. Zijn moeder is geboortig uit deze streek." "Wee'j ok hoo dee zich löt schriewen?" "Ja, officieel heet ze Michelbrink, maar iedereen heeft het over 'Sientje Katoen'". "Ken ik nich." 't Wördt hoast wat lankwielig noe. "Hun burenen wonen op een herenboerderij. Die boeren op het landgoed 'De Wilmskamp'. Ok zij zijn van oudsher Tukkers." "Zo?" "Ja, hij komt uit Markelo en zij uit Hengelo." "Wee'j ok hoo dee zich loat neumen?" "Hij heeft het over 'De kleiboer' en haar noemen ze 'Dora Windbuul'. Ze zal zo ongeveer van jouw leeftijd zijn". "Wa'j toch zeet: "Dora, één van de weendbuulenwichter, doar onder Hengel vot. Mear den ken ik". Zo, ... vastigheid en ok wat lössigheid. ""k Heb der indertied nog 'n zetjen met lopen, mear et was mij te greuts en 't har ok aardig wat vuur 't gat te beenden. Ach, dan hef dat Dora, duch mij, et nich zo slech 'e doan".

"Maar, ik weet nog steeds niet hoe laat het is." "Da's woar ok, ie wollen de tied weten. Ik kan oe noe wal zeggen hoo laat a'w 't hebt." Umzichtih haalt 'n boer zien zulveren zakhorloge oet 't vesjestukke, kik gewichtig op de wiezerplaat en zeg: "'t Is kot an half twee. En .... wiej hebt mooi 'n zetjen met mekaar 'e kuierd. Mear noe wi'k wier vedan; good goan."

Pestoor Metternich hef, op ziene eagen wieze, de tied meer as vol 'e maakt. Zien leste zinnen bint: "Heb ieleu 't almoal good met 'e kregen? Dan möt 't oe wal duudelijk wean hoo nen echten Tukker in mekaar zit. Amen."